

SJEĆANJE NA DR. LEANDERA BROZOVIĆA

Ovo je evociranje značajne muzejske suradnje u nizu minulih godina s dr. LEANDEROM BROZOVIĆEM a što je bilo izuzetno uspješno, iako je on bio visokoobrazovani stručnjak veterine, a ja sam u godinama naših muzeoloških susreta bio u zvanju pristava upravno-administrativne struke. Njegova se životna dob također razlikovala od moje, jer je i moj otac August rođen 1897., a njega je upoznao uz mene kad mi je ispomagao na razvrstavanju spašenih preuzetih knjiga i arhivske građe od građana i raznih ustanova, a u sezoni većeg broja posjetitelja muzeju. Ipak su u izvjesnom smislu naše duhovne sklonosti bile znatno bliske, premda je Muzej grada Koprivnice svojim pripremama i uređenjem otvoren prije nego li u Krapini. Doduše, već je u Krapini dr. Ljudevit Gaj predložio uređenje MUZEJA na temu Hrvatskog narodnog preporoda u povijesnom zdanju hrvatskog srednjovjekovnog banskog i saborskog grada, a koji je s drugim epitetima obilježio i svoju 800. obljetnicu (1193.-1993.). O tome je ove godine objavljena poveća knjiga pod naslovom "Krapinskih osam stoljeća". Naš obostrani suradnik prof. Krešimir FILIĆ, utemeljitelj Gradskog muzeja u Varaždinu, također je govorio i poduzimao sve o opravdanosti krapinskog muzeja već prije 1941. No, to je u Krapini realizirano istom 1952.

Svakako da smo obojica u našim htijenjima bili prožeti i protkani idejama raznolike i svestrane zaštite kulturne baštine. Slijedom promjena državnih sustava i dolaskom pomlađenih generacija, neprestano je trebalo ukazivati na spašavanje i prezentiranje dragocjene povijesne građe. U takvim smo poduzetnostima nastojali i dokumentarno uvjeriti mnoge neshvatljive pojedince, osobito u bivšim državnim sustavima, da su naši preci njegovali smisao o prenošenju domicilnog identiteta svoje rimokatoličke vjere, hrvatske nacionalne opstojnosti, obrane - usmjeravanjem na suvremenu budućnost - i u tim našim starodrevnim urbaniziranim jezgrama s novijom arhitekturom. Na takav razvitak utjecala je obrtnička djelatnost i afinitet tradicionalnog društvenog života: ilirsko amatersko kazalište, gospodarsko društvo, čitaonica s knjižnicom od sredine 19. stoljeća, a širenje školstva je poznato u Krapini od 1590. požrtvovnošću crkvenih dostojanstvenika i drugih visokoobrazovanih građana.

Bez obzira na mišljenje nekih ljudi da je dr. Leander Brozović bio "strastveni bibliofil" ali i izuzetan poznavatelj profiliranih književno-znanstvenih djela, koje je solidno razvrstao, isto je tako požrtvovno i brižljivi postupak vodio preuzimajući arhivsku građu i znamenite

Slika 1.

Članovi Društva muzealaca i konzervatora Hrvatske - Podružnica Sjeverozapadne Hrvatske, održavanje godišnje skupštine u zbirci Hrvatskog narodnog preporoda (uz desetak umjetničkih portreta obitelji dr. Ljudevita Gaja), u Starom gradu Krapina, 12. travnja 1954.

Na fotografiji su prepoznatljivi: prof. Krešimir Filić, koji je predsjedavao, prof. Mira Ilijanić, tajnica, dr. Leander Brozović, prof. dr. medicine Mirko Dražen Grmek, mr. ph. Josip Čabrijan, Drago Zajc, Stjepan Nežmahen - predsjednik Gradske općine Krapina, Aleksandar Schulteis, akadem. slikar, prof. Stjepan Vuković, Antun Kozina, pristav-voditelj Gradskog muzeja Krapina, prof. Vilim Leskošek, prof. Ivo Ostojić, prof. Branko Pleše i drugi.

koprivničke antikvitete. U ono ih je doba bilo izuzetno značajno spasiti od uništenja, prezentirati ljudima i o tome tiskom dati odgovarajući publicitet. Da bismo obojica bili u tijeku muzeološko-znanstvenih dostignuća sudjelovali smo na stručnim seminarskim predavanjima, koje je organizirao Muzejski dokumentacioni centar Zagreb s dr. Antunom Bauerom i suradnicima. Koristili smo i tematska muzeološka savjetovanja uz godišnje skupštine Društva muzealaca i konzervatora Hrvatske Zagreb i Podružnice muzeja sjeverozapadne Hrvatske, koje su održavane u Bjelovaru, Čakovcu, Koprivnici, Krapini, Križevcima, Trakošćanu, Varaždinu, Varaždinskim Toplicama, Zagrebu i u drugim mjestima. O tome je sačuvano i nekoliko fotografija. Pri ruci imamem snimke: Krapina, 12. IV. 1954; 6. IV. 1955. snimka iz Čakovca, te od 9. srpnja 1956. u Križevcima. Na tim se fotografijama nalazim s dr. Leanderom Brozovićem.

Slika 3.

Članovi Podružnice muzeja Sjeverozapadne Hrvatske kod Gradskog muzeja u Križevcima (Plenum je održan 9. srpnja 1956.). Na fotografiji su prepoznatljiviji muzejski djelatnici: Antun Kozina, prof. Višnja Huzjak, dr. Leander Brozović četvrti s lijeva, prof. Mira Ilijanić, Drago Zajc, Horvatić (Bjelovar), A. Schulteis, Predrag Grdenić, Franjo Šafarić i drugi. Bio je to moj zadnji osobni susret s dr. L. Brozovićem.

Naša je muzejsko-publicistička djelatnost obogaćena mnogobrojnim tekstovima objavljenim u dnevnom, regionalnom i gradskom tisku, a bila je zapažena i dokumentarnim sadržajima. Dr. Leander Brozović objavljivao je i uređivao Zbornik Muzeja grada Koprivnice u više godišta, a objavljivao je i životopise zaslužnih građana. Njegov je životopis objavljen u novijoj knjizi Dr. Leandera Brozović: Građa za povijest Koprivnice, 1978., u Podravskom zborniku 1993./1994., te u najnovijim leksikonima, gdje se u pojedinim tekstovima citira ili opisno nalazi i moje ime radi doprinosa kulturi naših gradova. To je dika i ponos našim gradovima, a koristit će potomstvu.

Slika 2.

Muzealci i najbliži suradnici na dvorišnom platou Gradskog muzeja u starogradskom dvorcu Čakovca, nakon održane sjednice Podružnice muzeja sjeverozapadne Hrvatske, 6. travnja 1955. godine. Dr. Brozović stoji u sredini

Literatura:

1. Antun Kozina: Krapina i okolica kroz stoljeća, Varaždin, 1960, 158.
2. Ivan Esih: Dr. Leander Brozović, životopis, Leksikon pisaca Jug. MS, Novi Sad, sv. I, 361, s fotoreprodukcijom lika na medaljonu plakete.
3. Dragutin Feletar i Franjo Horvatić (urednici): Dr. Leander Brozović - Crteži i slike akademskog slikara Stjepana Kukeca, Građa za povijest Koprivnice, Tisak TIZ "Zrinski" Čakovec, 1978.
4. Hrvatski biografski leksikon JL zavoda "Miroslav Krleža" Zagreb, 1989, s reprodukcijom medaljona I. Kerdića i tekstopisca Jo. Bc / dr. Josip Badovinac, Zagreb, HBL Zgb, 1989, sv. 2, str. 376-378.
5. Dijana Sabolović-Krajina, Anica Štambuk, Josipa Strmečki: EX LIBRIS Dr. Leander Brozović... Podravski zbornik 1993/94, 171-196.
6. Brozović, Leander, veterinar, povjesničar i muzealac..., Hrvatski leksikon, Naklada Leksikon d.o.o. Zagreb, 1996, sv. I/1996, str. 161.

Antun Kozina

Erinnerungen an Dr. Leander Brozović

In diesem Artikel handelt es sich um die Erinnerungen des Autors, des Kustos des Museums in Krapina, an seinen Zeitgenossen Dr. Leander Brozović, den Begründer und Leiter des Museums der Stadt Koprivnica sowie an die Jahre ihrer musealen Zusammenarbeit bei Rettung und Schutz des Kulturerbes. Ihr Mitarbeiter war Prof. Krešimir Filić, der Begründer des Stadtmuseums in Varaždin als des ältesten Museums im Nordwesten Kroatiens. Leander Brozović war ein leidenschaftlicher Bibliophil, so daß er eine große und profilierte literarisch-wissenschaftliche Sammlung zusammenbrachte und archivistisches Material und Antiquitäten aus Koprivnica und der Umgebung rettete. Der Autor und Brozović nahmen beide an den vom Museums- und Dokumentationszentrum in Zagreb durchgeführten Fortbildungsseminaren teil. Sie beteiligten sich auch an den Tagungen der Gesellschaft der Museumsbeamten und Konservatoren Kroatiens und an denen der Zweigstellen der nordkroatischen Museen, auf die sich die hier veröffentlichten Fotos beziehen.